

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy óra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ**

Hirdetési díj:

Ha házasos petit sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseknél a ki szerinti jutányos aron vetetnek fel. Belső díj min
den külön beiktatást 30 kr

T. előfizetőink szives figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük t. előfizetőinket, hogy az »Egyetértés« kiadóhivatalával kötött szerződésünknel fogva abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy lapunkat és az »Egyetértést«, hazánk legnagyobb, legtekintélyesebb napilapját, mely úgy előkelő irányra, mint közleményeinek bősége, változatossága és megbízhatósága által rég kivívta az egész ország közönségének általános tetszését: előfizetőinknek

együttes előfizetésnél rendkívül mérsékelt kedvezményes áron küldhetjük meg.

A két lap együttes előfizetési ára újévtől kezdve lesz:

egész évre 30 ft « helyett 22 ft
fél évre 16 ft « helyett 11 ft
negyed évre 7 ft 50 kr helyett 5 ft 50 kr.
egy óra 2 ft 80 kr helyett 1 ft 90 kr.

Helybeli előfizetőinknek az »Egyetértést« épp úgy mint a »Debreczent« a kora esti órákban saját kihordóink fogják pontosan házhoz hordani. Vidéki előfizetőink pedig közvetlenül mindkét kiadóhivataltól kapják meg posta útján a lapokat.

Meg vagyunk róla győződve, hogy t. előfizetőink minél tömegesebben fogják

igénybe venni ezt a rendkívüli kedvezményt, melynél értékesebb karácsonyi ajándékot alig nyujtattunk volna.

Együttes megrendeléseket a két lapra már máától kezdve elfogadjuk s mutatványszámokkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Tisztelettel:

a **„DEBRECZEN“**

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az alfa és az ómega.

(V.) Szabad-e a többség törvényes akaratának törvénytelen formákban nyilvánulnia? Szabad-e, ha zendülés csakugyan az ellenzék küzdelme, a lázadókat (?) úgy megfenyíteni, hogy az ország alkotmányán ejt halálos sebet a megtorlás? Aki ezt a kérdést a nemzet ítélete alá bocsátja, az a kormánypártból kilépett képviselőknek egyik legjellegesebbje: gróf Andrassy Gyula. Az a nyílt levél, amelyben a gróf a többség soraiból való kiválásáról beszámol, valóban megérdemli az egész közvéleménynek figyelmét és elismerését. A figyelemre okos, biggadt és igazságos judiciumával szolgál rá, az elismerésre pedig önérzetes hangjával és nemes szabadelvűségével. Senkit sem vádol és senkit sem véd ebben a levelében gróf Andrassy

Gyula. Voltaképpen nem is ő maga beszél benne, hanem átadja a szót lelkiismeretének. A magyar szabadelvűség legdicőbb hagyományainak egyik méltó örököse fejezi ki aggodásait, intelmeit és tiltakozásait ebben az iratban; s kifejezi erős logikával, meleg érzéssel, tömör szólamokban, amik belekapnak minden hazafias léleknek hurjaiba.

Azt cselekszi meg e levél szerzője, amit a lelkiismeretes geometer: fölméri az egész térfogatát annak a veszélynek, amely az erőszak politikájának érvényesüléséből politikai közéletünkre háramlanék. Nem áll meg annál az első lépésnél, amelyet a kormánynak a hatalmi érdek szuggerál, hanem végigköveti azt a rettenetes gondolatot, amely a kabinet bukását a törvényen kívüli kormányzás által akarja meghusítani. Kimutatja, hogy az irány, amelyet ez az első lépés inaugurál, az alkotmányos rendnek teljes felforgatásához vezet, mert szembeállítja és folyton fokozza egyfelől a kisebbségnek szenvedélyét és másfelől a hatalomnak abszolutisztikus elfajulását. S mindezek után világossá teszi, hogy aki elkerülni óhajtja ezt a végső okozatot, annak már a kiindulásnál kellett elszakadnia a kormánypolitikának a legújabb s legfatálisabb irányától. Minél nyugodtabb hangon bizonyítja mindezt a levél, annál ellenállhatatlanabbul hat az olva-

S ó h a j.

A »Debreczen« tárczája.

Írta: **Erdei Károly**.

Gyermekévek! Tündérmim szép virági
Bimbar
Elmultatok . . . Sirva lattam szirmaitok
Hullani.
Könyeimbe fűrésztöttem az utolsó
Rozsaszájt,
Melylyel minden boldogságom elhervadt,
Sirbaszájt . . .
És azóta könnyim árja rég' kiapadt
S keblemen
Zordon észak jégvirágán kívül semmi
Nem terem!
És a szívem — melyben egykor kelet minden
Virága
Illatozott — most a bánat, a hervadás
Havája!
S az a jó kedv! — Eh! de hagyjuk! Minden
elmult!

— Feledjünk,
Hiszen ugyis olyan borus az a szép ég
Felettünk . . .
Ne fáj te szív! Felejtük el azt a régi
Világot,
Hisz' az álom akkor szép, ha rideg való
Váltja fel.
Tarka lepke akkor kedves, ha utunk' gát
Zárja el.
S bimbó, rózsza — illatozó, tövis nélkül
Nem terem.

Ne fáj hát te ifju szív! Ne fáj hát oly
Végtelen.
Remélj! Remélj, hogy kinjaid' egy szebb jövő
Üzi el,
Hogy a mi most gyászba borít — egykoron
majd

Felelem.
Remélj, s az ég kiderül még szép hajnatra
S mosolya
Feledtetni sorsod, a mely mostan olyan . . .
— Mostoha.

Egy Adonís.

— a Debreczen tárczája. —

Írta: **Csehov Antal**.

Meleg, nyomasztó delután van. Az égen
semmi felhő. A naptól leperzselt fű szomorú
és reménytelen. Ha jön is eső ezután, zöld
többé nem lesz soha.

Hallgatagon, mozdulatlanul áll az erdő
mintha a fák csucsaí áraszkodva nézné-
nek a messzeségbe, vagy mintha várának
valamit.

Az erdő mentén lassu léptekkel magas,
keskenyvályu, körülbelül 40 éves férfi megy
vörös parasztingben, foltozott uri nadrágban
és magas csizmában. Az erdő és az érett
rozsa aranyos hullámzó tengere közti uton
halad. Az arcza kipirult, izzadság fedi. Szép
szőke fejére helykén van föltéve egy fehér
sportsipka — bizonyára egy nagylelkű uraság
ajándéka.

A vállain a vadásztáska csüng, rajta egy
széltől fájdkakas, kezében kétlöveű puskát
tart, felhuzott ravaszszal, szemeivel pedig az
előtte futó sovány öreg kutyának szimatolását
lesi. Köröskörül minden csendes, hangtalan . . . Minden elő elvonul a nagy meleg
elő.

— Wlasitsch Jegor! hallá a vadász hirtelen, lassu hangon.

Összerázkodik, körülnéz és ránczba vonja a homlokát. Mellette, mintha a földből nőtt volna ki, — egy háloány asszony — áll, körülbelül 30 éves, kezében egy sarlóval. — Igyekszik a szemébe nézni és mosolyog.

— Te vagy, Pelageja, mondja a vadász, megáll és leereszti lassan a ravaszokat. Hm. . . Hogy jöttél ide?

— It dolgoznak a falunkbeli asszonyok, hát én is velök megyek. Mint napszámosnő, Wlasitsch Jegor.

— U—ugy, mormogja Jegor es lassan tovább megy.

Pelag-ja követi. Szó nélkül mennek vagy 20 lépést.

— Régen nem láttam önt, Wlasitsch Jegor — mondja Pelageja, miközben gyöngéden nézi az előtte haladó vadász alakját. Mióta husvétkor a házukba jött, hogy vizet igyék, nem láttam önt.

Akkor bejött egy pillanatra, akkor is Isten tudja, hogyan . . . részegen, összeszidott megvert, azután eltávozott.

Vártam, vártam . . . oh Wlasitsch Jegor Ha legalább csak egyszer eljött volna!

sónak itéletére és lelkiismeretére. Ezek a lapidáris mondatok mintha magányi buzogánycsapások volnának, olyan súlyosan zuhannak le annak a politikának a fejére, amelyet már nem sugalmaz semmi más, csak a minden áron való létfenntartásnak durva és zabolátlan ösztöne.

A kormány, nehogy megbukjék, pénz- és véradót kíván szedni törvényhozási meghatalmazás nélkül. De vajjon mit fog ezzel elérni? Azt-e, hogy a többség akarata érvényesül? Hát azt akarja-e a többség, hogy az alkotmány elesse az egyetlen igazi szankciójától, attól a jogtól, hogy országgyűlési megajánlás nélkül sem adót szedni, sem ujonczot állítani nem szabad? Ezt akarja-e a többség, avagy azt, hogy az ő politikája érvényesüljön a törvényhozásban és a kormányzatban? Ha az utóbbit akarja, birja lemondásra a mostani kabinetet s bizza a vezetését a párthiveiből alakítandó olyan kormányra, amely vissza tudja adni a parlamentet a törvényalkotás hivatásának. Ne azért ejtse el Bánffy-t, mert a kisebbség kívánja, hanem azért, mert belevitte cselekvéseivel és mulasztásaival az országot ebbe a szerencsétlen állapotba, amelyben — mint gróf Andrassy Gyula helyesen mondja — már nem győzhet sem a többség, sem a kisebbség, de a nemzet csak károsodhatik. Abba az álláspontba nem lehet, nem szabad begubózkodnia a kormánypárnak, hogy a Bánffy kabinetet semmi szín alatt nem ejtheti el. Amit semmi szín alatt nem ejthetnek el, azt fenn kell tartanom minden áron. Végiggondolta-e vajjon a többség ezt a szörnyűséges gondolatot? Hajlandó-e pusztán azért, mert dacolni kíván az ellenzékkel, az alkotmányon kívüli kormányzást hónapokon, talán

egy egész éven át eltérni? Ha pedig erre nem hajlandó, megbarátkozott-e a klotürnek államcsiny útján való behozatalával? Ha megvan benne ez a kétös készség, akkor, de csakis akkor van értelme annak a mohó kedvtelésnek, amely már előre kéjeleg az ex-lex állapotban. Hanem akkor aztán tessék nyíltan kimondani, hogy a rohamos lesiklás az abszolutizmus felé alkotja a tartalmát a többség akaratának. Tessék akkor őszintén bevallani, hogy az a párt, amely magát szabadelyűnek nevezi, örömet ragadja meg az első kínálkozó ürügyet arra, hogy előrölje még a látogatását is a magyar alkotmányosságának. A patvarba is, aki ilyen otrombán mer nekironítani egy ezeréves alkotmánynak, abban legyen meg aztán a saját abszolutizmus győztesének a bátorsága. Am ha a többség nem akarja sem az ex-lex állapot tartósságát, sem a klotür édekében való államcsinyt, akkor el kell szánva lennie arra, hogy mégis csak elejti a kormányt, a küzdelemnek valamelyik későbbi stádiumában. De hát mért nem hozza meg ezt az elkerülhetetlen áldozatot most, amikor még e. e. jét lehetne általa venni az alkotmány halálos sérelmének? Mért teszi meg az első lépést azon a végzetes úton, amelyen amugy sem haladhat tovább? Mért nem fordul meg az első lépés előtt? Jól mondja gróf Andrassy Gyula, hogy aki az alkotmányt egyszer függeszti föl, az mindenkorra meggyengítette az alkotmányt. Mi meg hozzátoldjuk még ezt: föltéve, hogy érdemes az alkotmányt mindenkorra meggyengíteni egy kormányzati rendszer miatt, amelyről valószínű, hogy tartható; ám vajjon szabad-e ilyen gyengítést elkövetni egy olyan kormány kedvéért, amely, ha még oly erős volna is ma, de ebben a vad küzde-

lemben feltétlenül el kell rongyolódnia? Szabad-e czéltalanul hozni ilyen súlyos és ilyen veszélyes áldozatot?

»Hamis politikát téves eszközökkel kezdetek meg.« Ezekkel a szavakkal bélyegzi meg a levél a Bánffy-Tisza komplot működését. Mi tu'enyhének tartjuk ezt az ítéletet. Nem hamis az a politika, hanem lelketlen; eszközei pedig nem tévesek, hanem gonoszak, Új politikának kell jönni, mely utálja a visszaéléseket és az erőszakot, mely helyreállítja a politikai erkölcsöket, restaurálja a nemzeti eszményeket s ebben a nemes elhikai feladatban keresi a közéletünkben viharzó ellentétek kiegyenlítését.

A képviselőház ülése.

Debreczen, decz. 20.

A tegnapi — Hétfő, Decz 19. — ülés fényesen igazolta a hozzáfűzött várakozást. Kossuth F. Apponyi A. és Károlyi István főnök beszédei, magaslottak ki abból, amelyek megbecsüléséből az ellenzéki pártok joga büszkesége, amely a hamisítlan öntudatban veti alapját, emelkedik ki. Sőt még a kormánypártiak sem voltak mentek azon hatás alól, csak hogy rájuk ellenkezőleg csüggetettség hozott.

A kormány tönkretette a parlament rendes normális működését és így a pártok az elnökválasztás napirendre tűzésének kérdését kénytelenek felhasználni arra, hogy a nagy küzdelmet megpívják és így a parlamenti helyzetet tisztázzák. A tegnapi nap nagy jelentősége azonban nem nyilvánult zajos és viharos jelenetekben: a tegnapi ülésnek mély, belső tartalma volt az, ami nagy súlyjal esik az események mérlegébe. A jobboldalon nyilvánult tagadhatatlan ellanyhulás, a baloldalon tömör sorain erőt vevő lelkesedés bizonyítja, hogy ez a parlamentarizmu-

— Ugyan mit csinálnék nálad?

— Hát persze nincs dolga, de csak ugy, mégis csak háztartás. Megnézni, hogy milyen, Ön mégis a ház ura. Egy fajdkakast lát. Wlasitsch Jegor? Nem akar leülni? Ne pihenünk egy kicsit?

Mialatt Pelageja ezt mondja, nevet mint egy bolond és Jegor néz. Arcza sugárk az örömtől és a boldogságtól.

— Leülni? Nem bánom... mondja közönyösen Jegor és helyet keres magának két egymás mellett álló fenyőfa között. Hát te miért állsz? Ül le te is!

Pelageja oldalvást ül le és kezével fedi el nevető száját, mert szégyenli örömet. Né hány pillanat csendben mulik el.

— Ha csak egyszer eljönne oda, mondja Pelageja halkan.

— Minek sóhajtja Jegor, leveszi a sapkát és karjával megtörli vörös homlokát. Egyáltalán nem látom szükségét ennek. Ha egy pár órára jövök el oda, ebből csak czi-vódás lesz és felesleges izgalom; örökre pedig a faluban em tudom kitarítani. Jól tudod, hogy el vagyok kényeztetve. Nekem tiszta agy kell, jó tea és finom beszédek. Mig nálad a faluban csak nyomor és szenny van. Egy napig sem tudnám kitarítani.

Ha most például olyan törvényt hoznának, hogy mindenkepen veled kellene élnem, felgyujtanám a házat vsgy pedig magamban otkoznék kárt. Gye. ekkorom óta el vagyok így kényeztetve; ezen nem lehet segíteni.

— Hát hol él most?

— Ivanitsch Dimitri urnál vagyok va-

dász. Én szállítottam a vadat asztalához, de különben ugy tart magánál, a saját öröme.

— De ez, hogy ugy mondj m, nem szolid mesterség. Wlasitsch Jegor. Más emberek ezt csak tréfából üzik, de önnél olyan, mintha valódi, tisztességes mesterség, mintha munka volna.

— Egy-egy os oba asszonyszemély nem értheti, mondja Jegor, bamulva az eget áradozó tekintettel. Nem értetted soha, meg sem is fogod érteni, hogy milyen ember vagyok. Te züllött, haszontalan embernek gondolsz. Akik értenek a dolgokhoz, engem tartanak a legjobb vadászoknak az egész kerületben. Tudják ezt az uraságok és megirta roham az ujság...

— Ami a vadászatot illeti, senki sem állhat velem egysorba. A büszkeségem nem engedi, hogy réz vegyek a falusi munkáitokban. Gyermekkorom óta, tudod jól, nem ismertem más foglalkozást, mint a puskát, a kutyát, a velük való bánást. Ha elvették a fegyverem-t, horog után nyultam. Foglalkoztam lovakkal is.

Kereskedtem velük a vásárokon, mikor pénzem volt. Érted te azt, hogy nem kell többé eke az olyan parasztnak, aki lovakkal meg vadászattal foglalkozik. Ha behatol az a szabad szellem már egyszer az emberbe, ki sem lehet azt onnan üzni... Ez olyas valami mint mikor az urak közül valakiből szinész lesz, vagy művész. Nem válik abból aztán soha, sem hivatalnok, sem gazdálkodó. Egyébiránt te csak asszony vagy és nem érted meg az ilyesmit.

— Már csak megérttem, Wlasitsch Jegor.

— Nem hinném, mikor épen rá akarsz kezdeni a bögségre...

— Én... én, nem sirok... Pelageja elfordult. Ez vétek, amit cselekszik, Wlasitsch Jegor. Ha csak 1 napig is együtt elne velem, szegény teremtéssel! Tizenkét év óta vagyok a felesége és... és még sohasem szeretkezünk! Én... én nem sirok...

— Szeretkezni... morogta Jegor és vakarta a vallait. Miközünk nem lehet semmifele szerelem... Mindössze is arról van szó, hogy férj és feleség vagyunk... aztan meg így van-e ez a valóságban? Én vadember vagyok előttd, te meg számomra egy esz nélküli asszony. Hát összeillünk mi? Én — a szabad, elkényeztetett, lusta, te meg egy piszkos parasztlaszonny, aki évről-évre munkában görnyedsz... Én elsőrangú vadászok tartom magamat, mig te részvétellel vagy irántam... Milyen pár is volna ez?

— Ám hiszen meg vagyunk esküdve egymással, Wlasitsch Jegor, zokogta Pelageja. — Igen ám, de nem szabadakaratból... Vagy elfelejtetted?

— Pawlitsch Sergei grófnak kö-zönheted, azonfelül még... saját magadnak. A gróf, irigységből, hogy jobban lövök, mint ő, egy hónapig folyton itatott és egy részegzet nemcsak meg lehet házasanítani, hanem még más vallásra is téríthetni. Egyszerűen gyűlöletből vétetett el, mikor épen részeg voltam! Egy urasági vadász, egy tehensleány! Hiszen láttad, hogy részeg voltam. Minek is jöttél hozzám? Hiszen nem voltál a gróf tulajdonában, nem kényyszeríthetett volna senki! Egy tehensleányra persze nagy szerencse, hogy

sunk történetében örök emlékezetes ütközet immár sietve fejlődik — az eldöntés felé.

Kossuth Ferencz volt az első szónok az elnökválasztás ügyében, aki az ellenzék részéről határozati javaslatot nyújtott be az elnöki tisztnak a párturalomtól, a részrehajlástól a pressziótól való megmentése érdekében. Érdekes volt, hogy a mikor ezeket hangoztatta, a kormánypart is — taktikából — helyeselt, de mikor azt mondotta, hogy a házszabályokat az eddigi gyakorlat szerint kell értelmezni, — a jobboldal elhallgatott.

Zajos tetszéssel fogadott beszédének hatását Puluszky Ágost próbálta lerontani a ki má az abszurdumok felállításában még önmagát is felülmuta.

A Tisza-lex védelmére azt állította, hogy a kormánypart eljárása ugyanaz, a mi az ellenzéké volt, a mikor a fölrati javaslatot aláírta! Meg, hogy a kormány eddig soha a törvényt, se az alkotmányt, se az egyéni jogokat nem sértette.

Az ellenzék szánakozólag, gunyosan hallgatta a kínos erőlködést és egy általán nem vette komolyan a kormánypart vezerszónokát.

Most Apponyi Albert gr. mondotta el egyik legemlékezetesebb beszédét. Két momentumban foglalta össze a krízis jelenségeit: az elnökválasztásban és a Tisza-lexben. Az elnökönél bizonyította, hogy a kormánypart mehezteni igyekezett Szilágyit és kétségtelenül dokumentálta, hogy rendszerváltoztatást kíván az elnöki székben.

A második momentumnál visszament az ülészek elejére és onnan fejtette ki a most már olyan mélyrehatóvá fejlődött válság csiréit.

Az ellenzék meggátolni igyekezett a 68-as alap elferdítését, kijátszását — amely veszedelmesebb minden módosításnál, az által, hogy

egy urasági vadászhoz mehet feleségül, de kellett volna eszednek lenni. Most aztán a tied a kin, mialatt a gróf nevet... Csinálj, amit akarsz...

Hallgatnak... Az erdő fölött vadkacsák röpülnek. Nezi Jegor őket hosszasan, míg el nem érnek az erdő tulsó oldalára, a hol már csak három apró sülyedő pont látszik belőlük.

— Aztán miből is élsz te? — kérdezte, miközben szeméit a kacsákról Pelagejára fordította.

— Mostanába munkára járok, télire megszerzek egy gyermeket, veszek ki a lelenczházból és felnevelem üvegből. Fizetnek érte 3 rubelt havonta...

— Ugy...
Hallgatnak ismét. A mezőről egy nótá szól, de csakhamar elhallgat. Nagyon meleg van a daloláshoz.

— Mondják, hogy új házat épített Akulinának mondja Pelageja.

A vadász hallgat.

— Hát persze szereti:

— Bizony ez már ugyan, ez a sorsod mondja a vadász nyugtózódva. Hát csak álljad ki, nem lehet mást csinálni. Egyébiránt élj boldogul, én megyek. Estére Boltovoban kell lennem.

Jegor feláll, nyugtózódik és a vállaira kapja fegyverét. Pelageja is feláll.

— Mikor is jön hat a faluba? kérdezi halkán.

— Minek... Józanon sohasem jövök s ha részeg vagyok, kevés örömed lehet bennem. Részegen dühös vagyok. Adieu!

nyilatkozatot kívánt a kormánytól; — nem arra, hogy a törvényt az ellenzék kívánsága szerint értelmezze-e, hanem hogy ragaszkodjék-e a közös értelmezéshez, hogy állja-e a szavát. Ezt a nyilatkozatot a mai napig még nem kapta.

E helyett a kormány és pártja a többség forradalmát állítja fel a parlamentarizmus, az alkotmányos uton egyedül bent a Házban alakulható többség jogai ellen. Ennek a forradalmi kísérletnek sikerülnie nem szabad!

— Ha tehát végezte be Apponyi — kísérletet akarunk tenni a normális helyzet visszaállítására, távolítsák el annak legnagyobb akadályát — a Tisza-lexet!

Ezt a kijelentését Tisza István gróf a szünet után következő beszédében kihasználva igyekezett. Akadémikus beszédet akart mondani, de csak bágyadt, szintelen volt.

Beszédét a nagy figyelmelenség folytán alig lehetett érteni, de mikor az idézett kijelentést oda magyarázta, hogy az ellenzék az utolsó szakmaszót ragadja meg a maga által teremtetett helyzetből leendő kiszabadulásra, nagy ellenmondás támadt a baloldalon.

Apponyi személyes kérdésben fényesen verte vissza ezt az inszINUACIÓT. A lex-Tisza megemmisítése — ugymond — csak nélkülözhetetlen előfeltétel a helyzet szanalására, a miről addig még beszélni sem lehet. Ha az bekövetkezik, akkor lehet szó a többi nagy sérelmekről, de addig másról, mint erről a támadásról, szó sem eshetik a magyar parlamentben.

Már háromfartaly kettőre jart az idő, a mikor a jegyző Károlyi István gróft szolította fel, de azért mégis mindvégig feszült figyelemmel hallgatták a közel egy órányi időt igénybe vevő beszédet. A nagyérdemű és a mostani helyzetben nagy jelentőségű

— Éljen boldogul, Wlasitsch Jegor

Jegor felteszi a sapkáját, szolítja a kutyáját és elindul. Pelageja állva marad és néz utána... Nézi a lábait, erős nyakát, rest, vontatott járását és a szeméi megtelnek szomorúsággal és lágy gyöngédséggel... A tekintete végigsiklik a férfi magas, sovány alakján és hizelegve, szeretettel nézi. Ő megérzi ezt a tekintetet, megáll és körülnéz... Hallgat, de arca, vállain, emik fel vannak huzva, felismeri Pelageja, hogy mondani akar valamit. Zavartan lép hozzá s rátekinet könyörgő nézéssel.

— Itt van, fogjad... mondja, miközben elfordul.

Egy elrongyolódott rubeles bankjegyet ad és gyorsan elsiel.

— Éljen boldogul, Wlassitsch Jegor, mondja az asszony, gépiesen nyulva a bankjegy után.

Ő megindul az ut mentén, mely mint valami kifeszített sáv u, ulik el...

Halványan, mozdulatlanul áll az asszony és követi szemével minden lépését. Sokáig látja még... Aztán az ing vörös színe kezd összeolvadni a nadrág barnaságával. A lépéseit nem lehet már felismerni, nem lehet megkülönböztetni a kutyát a csizmáktól. Csak a sapka látszik már, de Jegor hirtelen befordul jobbra az erdőbe és az is eltűnik a bokrok közt...

— Éljen boldogul, Wlasitsch Jegor, sutogja Pelageja és fölemelkedik lábujjhegyre hogy megpillantsa legalább még egyszer a fehér sportsapkát.

beszéd él-s, metsző, szinte kíméletlen volt. Súlyosan elítélte az egész rendszert, a mely elhagyta az erkölcs és a tisztesség alapjait. Ennek a rendszernek össze kell omlania, mert — ugymond — csak nem akarják elhítenni, hogy a koronás király, a ki előtt tisztelettel hajlik meg az egész világ, hajlani fog a kormányelnök háza felé a fiatalember erkölcs telen ajánlatára és **szeméibe vegye a saját esküjét!** Meg vagyok győződve — folytatta — hogy ezt a hangot meghallja az egész ország, meghallja a király is!

Heves lelkesedés fogta el az egész ellenzékét, a mi kiáltó elentében volt a jobboldal csüggedt, ritkult soraival. A nagy erkölcsi igazságok, amelyek tegnap elhangzott nagyjelentőségű bevédekben olyan fényes diadalt arattak rendkívül nyomász ólag hatottak arra a pártra a mely napról-napra jobban érzi, miként siklik ki lábai alól a talaj. A képviselőház tagjai ennek a két különböző érzésnek; a lelkesedésnek és csüggedésnek ellentétes hatása alatt oszlottak szét.

Ülés vége 3 órakor.

BELFÖLD.

A vidék mozgalma.

A szemcezi kerületből a kerület képviselőjéhez gróf Esterhazy Mihályhoz, a következő sürgöny érkezett:

„A kerület községeiből hozzánk érkezett nyilatkozatok alapján értesítjük Méltóságodat, hogy a szemcezi kerület választói meleg elismerésüket és köszönetüket fejezik ki az összes ellenzéki pártok öntudatos tevékenységéért, melyet a mai kormányzati rendszer megbuktatására, különösen a Tisza-javaslat tönkretetésére kifejtettek. Hálás köszönetet mondanak képviselőjüknek eddigi működéséért és biztosítják őt a jövőben is bizalmukról és ragaszkodásukról.

FLEISCHER
pártelnök.

RASKY
pártjegyző.

Szentes, Csongrád, Mindszent, Szegvár, Teés és Fábán községének népe Szentesen megyei jellegű népgyűlést tartott, melyen tízezer főt meghaladó közönség vett részt. — A népgyűlésen dr. Adam Endre, kátaí Pál János Szentesről, Faragó Antal Csongrádról, Rác András Szegvárról, Haász Juda Mindszentről elnökölték és községük nevében beszéltek. Az általános politikai helyzetet Sima Ferencz világitotta meg. A népgyűlés határozatilag kimondotta, hogy tiltakozik a lex-Tisza alapján a magyar alkotmány ellen tervelt merénylet ellen. Üdvözli a parlament egyesült ellenzékének tagjait a mai kormányrendszer megbuktatására és az alkotmány megmentéséért kifejtett parlamenti küzdelméért. A rendkívüli lelkes hangulatban leolyt népgyűlés feliratot Sima képviselő már a hétfői országgyűlésre benyújtja. A népgyűlést népes bankett követte.

Sopronban az ottani polgárok és a szociáldemokrák vasárnap délután mintegy 1000 en népgyűlést tartottak, a melyen Zombory Géza városi képviselő beszélt a lex-Tisza ellen s az első általános szavazati jog behozatala mellett. Elhatározta ezen gyűlés, hogy a lex-Tisza ellen tiltakozó kérvényt adnak be, továbbá, hogy a Budapesten épen akkor együtt volt hasonló népgyűlést táviratilag üdvözlik!

Ugyancsak vasárnap délután tartottak népgyűlést a szegedi szociáldemokrák, melyen számos tanyai lakos is részt vett. Napirenden volt: a közszabadság és a népjogok, továbbá az általános választói jog. Beszédet tartottk Pollák Béla és Ábrahám Béla szoci-

alisták, A gyűlés szintén a Tisza-lex ellen foglalt állást. Polczner Jenő képviselőt pedig felhívták, hogy az általános szavazati jog mellett foglaljon állást.

A magyarországi szerb radikálisok azon akciója, hogy a hitközségek útján sérelmi feliratok által monstreüntetést rendezzenek a szerb egyházi kongresszus újbóli összehívása érdekében, csuf kudarcot vallott. Az újvidéki szerb egyházközösség tudvalevőleg elhatározta, hogy sérelmi feliratot intéző felsegéhez ezen felirat szövegét azon felhívás kíséretében küldte meg a többi szerb egyházközösségeknek, hogy szintén feliratot intézzenek a királyhoz. A körülbelül 800-ra tehető szerb egyházközösség közül, melyekben ez a felhívás intézve volt, mint a «Kei. Ért.» jelenti, mindössze csak 35 egyházközösség csatlakozott a lépéshez. A többiek, melyek ezen ügyet tárgyalták, határozottan állást foglaltak az ellen s egyben a legutóbbi kongresszusi tanácskozmány többségének bizalmat szavazták.

KÜLFÖLD.

A német-török szövetségről, amelynek létezését alítják is, tagadják is, egy kiváló török diplomata, aki az európai viszonyokat pontosan ismeri, így nyilatkozik:

— Tudtom és veleményem szerint a két birodalom közt sem szerződés, sem szövetség nem létesült. Kikötök és vasutak építése nem kell szövetség. Elegendő erre a török kormányának akaratát a mely Németország iránt mindenkor rokon-szerenyesen nyilatkozott meg. Az állítólagos szövetség balsikerű felrészítése a török-angol szerződésnek, amely Cyprus megszállását megelőzte és a mely az ottoman birodalomnak az ázsiai birtokokat biztosítja. Egy török-német szövetség azonban, ha-onló kikötéssel, a nélkül, hogy Konstantinápolyt is benoglaltatnák, a legnagyobb abszurdum.

Arra a kérdésre, hogy Törökországnak teljes bomlasa Konstantinápolyt elvesztése után okvetlenül bekövetkeznék-e a diplomata így felel:

— Semmi esetre sem! Bár a csapás oly rettenetes volna, hogy mindenre el kell készülnünk.

— De hát kiknek jutna az esetben Konstantinápoly? A bolgároknak talán, a görögöknek, az oroszoknak, a németeknek? Mind a négy eshetőség merő lehetetlenség. Konstantinápolyt csak a török lehet, annak is keilmaradnia. Meg is mondom, hogy miért:

Európában igazi ellenségünk csak egy van, épp úgy barátunk is csak egy van. Eredendő ellenségünk Oroszország, eredendő barátunk Németország. Beláthatatlan idők óta Oroszország folyton arra törekedett, hogy hatalmunkat Európában aassza; hogy ez nem sikerült neki, az csak a többi hatalom feltétkenykedéseinek köszönhető. Bizva hiszik azonban egy szerencsésebb jövőben.

Volt olyan idő, a mikor nálunk sokat vártak Angliától; de ennek most már vége.

Az angolok sok mindenféle ígérnekünk és azalatt egyre ök gvarapodtak. Németország az egyetlen barátunk Európában, a kibenteljesen megbízunk, Mi Törökországban valamennyien meg vagyunk győződve arról, hogy a német császár őszinte becsületességgel azt gondolja is, a mit mond, szavában tehát meghizhatunk. Ez pedig sok, épp annyi, mint ha aláírott és meggyecsélt szerződés volna közöttünk.

Hozzájárul, hogy ez a barátságos egyetértésünk nem mai keletű. Régi, nagyon régi az. Visszavezethető Nagy Frigyes koráig. Vilmos császár mostani keleti útja alkalmából még határozottabb alakot öltött.

Mit akar Németország?

Kis-Ázsiát akarja megnyitni kereskedelmének, iparának, vállalkozásainak, kulturájának. Törökország pedig erre így felel:

Régóta tudjuk, hogy nem akard pusztulásunkat. Megadunk n-keg mindent, a mit akarsz, mert tudjuk, hogy minél több az érdek Kis-Ázsiában, annál inkább ügyelsz Törökország függetlenségére és fennmaradására. Mert ha birodalmunk szé bomlanék és más hatalomnak jutna, a te érdekaid épp oly sérelmet szenvednének, mint a mieink.

A német-török szövetség tehát szerződés szerint nem létezik: de szoros érdekközösség szerint — igen!

Táviratok.

Hovát országgyűlés.

Zágráb, decz. 20. (A Debr. ered. táv.)

Az országgyűlés harmadik olvasásban is elfogadta a kiegyezési provizoriumot és általánoságban a részletekben letárgyalta az indemnitati javaslatot. A vita során a koalíció kijelentette, hogy nem vesz részt a tárgyalásban. Starcevic s Dávid hosszabb beszédben indokolta meg a koalícióból való kilépését és Mazzurának a kiegyezési provizoriumhoz benyújtott módosító indítványát. A vitában résztvettek Pliverics dr. és K h u e n - H e d e r v a r y ban a javaslat mellett, Frank dr. a javaslat ellen.

A legközelebbi ülés holnap lesz.

Rablógyilkosok elítélése.

Krakó, decz. 20. (A Debr. ered. táv.)

Az esküdtsek K a n s Tamás S z o s t e k földbirtokos meggyi kolasa és krablása miatt kötelhalálra, feleségét pedig bőjtél szigorított egy évi súlyos börtönre ítélt. Mind a kettő föllebezt.

Kisiklott expresszvonat.

Bécs, decz. 20. A cs. kir. államvasutak igazgatósága a következő hirdetményt teszi közzé: A páris—becsi keleti expresszvonat daczára a Paris és Chateay-Thierry között történt kisiklásnak megersekzik.

A „Simplicissimus“ pöre.

Lipcse, decz. 20. A Debr. ered. táv. Abban a pörben, a melyet a „Simplicissimus“ című müncheni elclap ellen a császár palasztinai útja alkalmával köölt ilusztraik költeményekben foglalt felségseres miatt indították, K e i n e rajzolt két rendbéli felségseretben b ü n ö s n e k találtak és felévi fogsárra ítélték, Lange, a Simplicissimus kiadója és W e d e k i n d az inkriminált költemények szerzője ellen, a kik külföldön vannak, külön eljárás van folyamatban.

A spanyol válság.

Madrid, decz. 20. »Debr.« ered. táv. A helyzet nem változott. A válság holnap előt nem lesz hivatalos jellegű.

San Sebastian, decz. 20. »Deb. er. táv.

Az északi hadsereg parancsooka hatáskörébe utalt területen levő karlista klubokat és társulatokat beáratta.

Olaszok és szlávok.

Trieszt, decz. 20. »Deb.« er. táv. Tegnap itt nagy népgyűlés volt, a melyet nagy botrányok okozása után a rendőrség feloszlattott. — A népgyűlés intézői ugyanis tiltakozni akartak a P i s i n ó b a n felállítandó h o r v á t gimnázium ellen. Az itteni szocialisták, a kik között sok szláv is volt, a karva egyik felét elfoglalva tartották és midőn Penussi elnök megnyitottnak jelentett ki a gyűlést, nagy tünetességgel fogadták e kijelentést és vankosokat, botokat, sikket dobni a tanácskozóterembe a mivel több kárt és nagy zavart okoztak, mert a behajított tárgyak a gázszillarokat és asztalokat zúzták össze. A tüntetés ó r i á s i v e r e k e d é s s e fajult, melyet a közbeéptet rendőrségnek csak nehezen sikerült megszüntetni, miután előbb a gyűlést feloszlottnak nyilvánították. A rendőrség 27 embert köztük a Picc ló o'asz lap szerkesztőjét is letartóztatta. A letartóztattak közül 7 embert

nyilvános erőszakoskodás miatt a rendőrség főságban tartott, husz személyt pedig szabadon bocsátott.

A mübizalom.

Debreczen, december 20.

A szabadelvű párt fontos ügyben tartandó ülésére hívja össze a párt feleket.

E fontos gyűlés egyedüli tárgya a megrendült bizalom pótlása m ü b i z a l o m által.

De bármit csinálnak, is a bizalm valódi aranyát a talmi aranyra váltják fel mert egy megparancsolt bizalom csak talmi lehet.

Lapunk újdonsági rovataban a mult héten irtunk arról a szabadelvű párt kebelében megindult mozgalomról, mely városunk szabadelvű képviselőinek dr. Kola János és dr. Király Ferencnek bizalmatlanságot akart szavazni a »Tisza-lex« alairásaert.

Megindultak akkor a felhivatalos czáfolatok s egy par laptarsunk ugyan erősen hajigálódzott a »l é g b ö i k a p o t t k o h o l m a n y « a szokásos »m i n d e n a l a p o t n é l k ü l ö z ö « sőt hirlapírói viszonyosság ellenes kifejezésekkel.

Hogy mennyire igazunk volt hiruunkel, bizonyítják az azóta megindult konferenciák, a melyeknek vegeredménye a m ü b i z a l o m gyartásának eszméje.

Holnap megindul a balványimádó-tánc az aranyborju és a husos fazekak körül s nagy hajlongások között megszületik az a bizonyos »bizalom«, mit talán a kenyerét és érdekeit féltő szavazat fog nyilvánítani szeretett és tiszteletre méltó (?) elvű képviselők iránt.

Mi azonban nem tudjuk, hogy szánalommal, vagy megvetéssel tekintünk-e ezen a magyar nemzet alkotmánya iránt érzékkel nem bró partmanöverre; de azt határozottan kijelentjük, hogy városunk romatlan magyarsága tiltakozik az ellen, hogy e »mübizalom« szavazás Debreczen városa közvéleményéből származnék.

H I R E K.

Olvasó közönségünkhöz ;

Lapunk mindazon pártolót — olvasót — barátait a kik a jövő 1899 évre lapunkra előfizetni kívánnak, — felkérjük, hogy ez iránti szándékukat egy levelezőlap útján, vagy szóval a kiadó hivatal tudomására juttatni sziveskedjenek, — amennyiben ahhoz igényt akarnak formálni, hogy részökre a »Debreczen«-t ebben az egész hónapban tiszteletből ingyen megküldjük. A »Debreczen« szerkesztősége.

* **Hány választója van Debreczennek ?**

A központi választmány — bevégezte érdekes munkáját, amely a központi választmány jogerős határozatán, valamint a Curia rendeletein épült fel s magában foglalja, hogy hany képviselő választó polgára van Debreczennek, akik a jövő 1899. évben szavazati jogosultsággal bírnak. Az adatok a következők:

I. kerületben: Péterfia-utczában 610, azaz ötvenötlet több, mint tavaly; Csapó-utczán 442, ahol viszont 47-el van több, mint tavaly. Az I. kerület szavazó polgárainak száma tehát 1052, a mely szám 102 vel több a tavalyinál.

II. kerületben: Piacz-utczán 754, azaz 127-el több mint tavaly, — Hatvan-utczában

445, a mely 11-el több mint tavaly. A II. kerületben tehát 1199 szavazó van s ez a szám 138-al több, mint tavaly.

III. kerületben: A Kossu h-utczában 511, a mely a tavalyinál 25-el több, mint a múlt évben. Az összes szám 1190 s így a III-ik kerületben 33-al több a szavazók száma.

Összes szavazó polgar van a három kerületben 3441 s ez a szám 273-al több a múlt évinél.

*** Presbyteriumi gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap délután 3 órakor az egyház tanácstermében gyűlést tartott, amelyen több fontos ügy került tárgyalás alá, melyből — mint fontosabbakat — megemlíjük a következőket: Faragó András behívott presbyter feleskettelt a gazdasági bizottságban megürit helyre Vecsey Imre, az iskolaszékbe S. Szabó József, az egyház-községi bíróságba pedig dr. Benedek János választattak meg. A tanári kör köszöndíratát a tanáregyeület közgyűlése alkalmával tanúsított aldozat-készségért tudomásul vetették. — Az iskolaszék folyó évi 817. sz. végzés: a f. iskolai év elején tett elnöki intézkedések és általában az elemi iskolaügynek tárgyában elfogadott. A gazd. bizottság javaslata a Vecsey fele templomalapítványi föld parcellázása tárgyában elfogadott.

*** Nagy átalakulás előtt.** Az alsó szabolcsi tiszai armentesítő társulat tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen a társulat jövőjére nézve rendkívül fontos sáru két ügyet tárgyaltak. Mindkettő közelről érinti Debr. czen. finansziális érdekeit. Másfelől az egyik ügy epen a Hortobágyi pusztai jövedelmzőbbé tevésével all kapcsolatban. A földmive esügyi miniszter közölte a társulattal a balparti árterület, a Tektaköz belvázei szabályozása, valamint a Hortobágy öntözése tervének megbírálását ennek folytán további intézkedésre hivta fel a társulatot. A közgyűlés a válasz-mány javaslata értelmében az ügy bővebb tanulmányozásával küldötséget bizott meg, melynek tagjai gr. Dessewffy Aurél elnöklete mellett Korniss Ferencz Timon Béla, Aczel Géza, Matonyai Ferencz, Csobány László, Somossy Béla, Osvári Ferencz, Spilenberg József, Vitányi Berta a., dr. Braun Adolf Masik fontos tárgya volt a közgyűlésnek a B-rettyó társulat felosztása es ennek terhei egy részének átváltaás. A közgyűlés erre nézve kijelentette, hogy a kiküldött bizott-ag tartózkodó álláspontját teljesen magáévá teszi.

*** Rendkívüli tanácsülés.** Holnap d. e. a városhaza kistanács termében rendkívüli tanácsülés lesz. S i m o n f y Imre k. r. tan. polgarmester elnök ete alatt. Az ülés tárgyat a folyó ügyek elintézése fogja képezni.

*** Osszetéptett bankók.** Paratlán jelenének voltak tanui mindazok, kik ma del-elött a II-ik ker. rendörkapitányságnal megfordultak. Ugyanis a del-elött folyamán S i m o n Istvan a hatvan u czai református iskola tanítója feljött a rendörségre es egy csomó e szakított 5 es 10 fr. allambank jegyet szolgaltatott at, melyeket 12 éves fia a nagytemplom egyik ajtajának bejaratára talált. A rendörség az össze visszateptett bankókat értékesítette az osztrak magyar banknál. Most kíváncsan várják a tulajdonost, a ki kellő igazolás után áveheti a már egész es szép összeget kitevő bankó at.

*** Az egyleti életből.** A Bikur-Chólim-debr. betegs. egylet alai é hó 13-an a Fröhner szálloda éttermében az egylet segélyalapja javára rendezett jótékonyce u halástély 105 frt 28 kr. tiszta jövedelmet eredményezett. Krausz Vilmos főrabbi magvas es költői fordulatokban gazdag alkalmi beszédet mondott, melyben az egylet emberbaráti c elját közelebből megvilágítván, a tagokat az egylet támogatására buzdította. Kövekeztek a sikerült felkösztöntések es üdvkivanatok, mig a hely. izr. hitközségi főkantor szép éneke zárta be a programot. Az anyagi eredmény nem maradt el, amely részben a felülfizetőknek köszönhető. Felülfizettek: Rosenberg József 15

frt, Csengeri Imre 8 frt, Rosenthal D. 5 frt, Rózsa Lajos alapító tagsági díjért 25 frt, es felülfizetésért külön 3 frt, Stark I. 4 frt, Mihailovi s Jenő, Rosenberg Simon kávé, Fülöp Ignác mesznagykereskedő, ifj. Schwarcz V. főrnagykereskedő, Fekete Jakab 3—3 frt, Erős Jakab 2 frt 50 kr, Weichinger Károly, Hoffmann S., Weisz Sandor, Fisch Ignaczné, Dr. Kenyeres Etiek, Berger J.-né, Turay F., 2—2 fr.; Goldstein Mark, Klein Jakab, Kronovics Ignác, Klein Adolf, Güick Herman f. kereskedő, Weinstein Etias, Fischer Vilmo., Krausz Vilmos főrabbi, Geiger J., Goldstein Simon, Fischer Ferencz, Schön Simon, Emerich Arnold, Fak L., Schwarcz Fülöp, Erdős Károly, Schwarcz Gyula (Józsan), Phönix társaság, Reichman Ármin es neje, Ehrenhal Mórne, Lusztig es Halmagy, Scherb es Krämer, Roth Lipót, Khon A. es fia, Tafler I., id. Schwarcz V., Fischer Adolf, Frank Rez-ó, Löfkovics Arthur, Fisch testvérek, Nasch J., Ippen es Schwarcz, Márkusz N., Kémer A., Lukács A.-né, Drucker Mórne, Biederman Jozsefné, Fischer Emanuoné, Weisz Mór, H. rtsteinné, Kandelne, Weisné, Rozingör Gizella, Rosenfeld Salamon, Klein J.-né, Fakné, Dr. Weisz Bernat, Rosenfeld Jakabné, Lichtblau Albert, Hidvéger Mihály, Löwy Henrik, Dr. Fejér Ferenczné, N. N., N. N. 1—1 frt, Schwarcz Ármin, Weisz M., Mandel N., Fried Bernat, Braun Herman, ifj. Fischer Mór, Spira Lajos, Wieder S., Deutsch I., Deutsch N., Khon Herman, Fönn S., Rosenfeld Mór, Kucz Lajos es Jakab, Baum Miksa, Löwy N., N. N., N. N., N. N., Roseuberg E., N. N., Bekes Emil, N. N., M. N., Mandelné, Kálnai L., Klein Miksa, Khon Lajos, Fodor N., Turainé, Fridman Jenő, Steiner Gyul., Ungar Jenő, Balog Ed., Grünfeld A., Dr. Rózsa Mór, Hajós N., Kaufman Lipót, Simonovics D., Galberger David, Mandel Kornél, Schweitzer testvérek, Grünwald Bernat, Weinberger, Kupfer József, Aiter Sandor, Boros testvérek, Rosenthal J., Kovács Dezső, Steiner N., Muraközy es Tóth gyógyszereszek, Schwarcz M. L., Drvas J. 50—50 kr. Együtt: 149 frt 15 kr.

*** Meglopott tanár.** Nagy Etiek főiskolai tanárnak József ir. herczeg utcaiz lakasaról az éjje ismeretlen tettesek nagyszámu szarnyas allatot eltulajdonítottak. A rendörség kutaja a tolvajok nyomá.

*** Hajduvármegye állategészség ügye.** Hajduvármegyében a múlt heten a következő állatbetegségek fordultak elő: Lépfen.: B. Ujvaroson 2 udvaron, Dnyésháton 1 udvaron, Födesen 1 udvaron, összesen 3 községben 4 udvaron. Vez-téség: H-Szoboszlón 1 udvaron. T. konykór: H-Szoboszlón 1 udvaron, Sertés-vész: B-Ujvaroson 4 udvaron, Csegen 3 udvaron, Eryeken 1 udvaron, Hajdu-Böszörményen 1 udvaron, Hajdu-Hadházon 1 udvaron, Hajdu-Nánáson 1 udvaron, Hajdu-Szoboszlón 7 udvaron, Nadudvaron 5 pusztán, Tetétlenen 2 udvaron, összesen 9 községben.

*** A dalegylet karácsonyfája.** A debr. Munkás Dalegylet karácsony masodnapján a Margit-fürdőben igen érdekes műsorral tart dalestélyt. Az egylet választmánya méltányolva azt a kiüntető szives es kitartó támogatást, melyben közönségünk évek óta részesiti, elhatározta, hogy a mostani dalestély alkalmával ingyen tombola t rendez, a meenyiben egyes belépő-jegy mellé tombolajegyet adnak s ezáltal a jelenlevők mindegyike részvev a sorsolásban. A dalegylet vezetösege nem kimét sem anyagi aldozatot, sem fáradságot, hogy értékes főnyereményeket szerezzon bet Ez az ingyen-tombola lesz a Munkás Dalegylet karácsonyfája, — a melyre felhívjuk közönségünk figyelmét.

*** A zsidók statisztikája.** A Londonban mejjelenő „Z-ido évkönyv. szerint a zsidók száma jelenleg 11 millió. Ebből a számból Európara körülbelül 8 millió sük. Oroszországban körülbelül 3 millió 500.000, Ausztria-Magyarországban 1 millió 860.000, Németországban 367.000, Romaniában 300.000, Törökországban 120.000, Angliában 101.000. A gyarmatokbau 148,107 zsidó él. Igen neve-

zetes az a munka, a mit a zsidóság a jótékony-ság terén végez s öriási az az összeg, a mit ily czélokra fordít. Londonban pl. több mint egy millió márkát fordít a zsidóság jótékony-sági czélokra, s a zsidók által alapított iskolakban több mint 11.000 gyermek tanul. Bizony e tekintetben tanulhanánk mi keresztényének is a zsidóktól.

*** Jegyzőkönyv.** Felvétellett Debreczen 1898 évi Deczember 16-án az „Emke» perselyek felbentása alkalmával. Jelen voltak alulirottak, Az 1648 sz. perselyben a katonai ügyo ztálnál begyült 20 kr. A 287 sz. perselyben az iparügyosztálnál 8 frt 54 kr. Az 1578 sz. perselyben az osztr. m. bank, Az 1669. sz. perselyben nem találtatott semmi, elhelyezve volt a dohnygyarban. Az 1683 sz. perselyben a mezőrendörségnél 12 frt 80. kr. Az 1654 sz. perselyben a házipénztárnál 9 frt 21 kr. Az 1698 sz. perselyben a III. rend. kapit. 1 frt 95 kr. Az 1699 sz. perselyben Kuncz Józsefnél 88 kr. Az 1632 sz. perselyben a Függetlenségi körben 42 kr. es 2 drb hamis 20 fi ieres. Az 1640 sz. perselyben a városi adópénztárnál 6 frt 95 kr. Az 1661. sz. perselyben Kardos László úrnál 8 frt 47 kr. Az 1690 sz. perselyben Alföldi takerekpénztárnál 3 frt 31 kr. Az 1685 sz. perselyben Közgazdasági banknál 1 frt 32 kr. Az 1680 sz. perselyben Istvangözmásonnál 3 frt 92 kr. Az 1633. sz. perselyben városi arvapénztárnál 13 forint 07 krajczár. — Az 1641 sz. perselyben első m. biz. társaságnál 2 frt 3 kr. Az 1687 sz. perselyben, mely a köles. s. egyetnél volt, nem találtatott semmi. Az 1660 sz. perselyben, mely a tak. es hitelintézetnél volt 1 frt 59 kr. Az 1639 sz. perselyben a Margit fürdőben 67 kr. Az 1645 sz. perselyben 3 k. kapit. 2 fr 7 kr. Az 1679 sz. perselyben I t. pénzt. 3 frt 40 kr. Az 1633 sz. perselyben Kaszinóban 1 frt 53 kr. Az 1696 sz. pers. D-br. Ell. 2 frt 15 kr. Az 1659 sz. pers. Polg. Körben 66 kr. A 303. sz. pers. mely a Phönix társ. volt, nem volt, semmi. A 395 sz. pers. Bézler K.-nál pecsét díjakból 8 frt 22 kr. 477 számuban 3 frt 6 kr. Az 1292 sz. perselyben rendörkapitányágoál 3 frt 10 kr. Az 1334 sz. p-r-elyben Hazai biztosító társaságnál 89 kr. Az 1368. sz. pers. Az 1484. perselyben Vásárfelügy. 1 frt 35 kr. Az 1383 sz. perselyben bejelentési hivatalnál 1 frt. 57 kr. Az 1415 sz. perselyben Debreczeni Hirlapnál 8 kr. Az 1454 sz. perselyben Helyi vasut társ. 28 kr. 1461 sz. perselyben Polgari takarékek es segélyszöv. 46 kr. Az 1617 sz. p-ben Bujvárosi főzolgabírói hiv. 1 frt 24 kr. Az 1623 sz. p. ben t. főügyészség 2 frt 59. 1624 sz. p-ben Pinczeregylet 1 frt 29 kr. Az 1626 sz. perselyben Anyakönyvi hiv. taln 1 6 frt. 75 kr. Az 1627 sz. perselyben vágóhidnál 2 frt 31 kr. Az 1627 sz. perselyben Ipar es kereskedelmi bank 78 kr. Az 1658 sz. perselyben Reggeli Ujságnál 55 kr. Az 1964 számu perselyben Generali biztosító intezet 30 kr. Az 1673 számu perselyben I. ker. kapitányságnál 24 forint 02 krajczár az 1697. számu perselyben pallagi gazd. iskolában 2 frt 19 kr., az 1630. sz. perselyben városi főjegyzőségnél 2 frt 46 kr. Főösszeg 147 frt 95 kr., azaz száznégyvenhét frt 95 kr., mely összeg Beszer Károly pénztárnok urnak szabályszerű kezelés végett átadott. Kelt mint fent. Karap Mórncz m. k., Beszler Károly m. k. pénztáros, Péter Gábor m. k. jegyző.

*** A szalontai Csonkatorony.** A nemrég elhunyt Arany László életének utolsó éveiben nagy szeretettel foglalkozott azzal a tervvel, hogy szülővárosának, Nagy-Szalontának régi történeti emlékeit, a Csonkatornyot restauráltatja olyképpen, hogy hely legyen benne edesatyja butorainak, emlékeinek, könyveinek, kéziratainak, baberkoszorúinak es aranytollainak. A torony ujjraépítésének tervét Gyálus műépítő már rég kidolgozta a vajdahunyadi vár motivumai nyomán, Vörös Károly szalontai építész pedig négyezer forintot számított föl költségül. Arany László hagyatékából most följánlották ezt az összeget, tehát mar tavasszal megkezdik a műemlék átépítését, a mely elkészülése

után érdekes kis muzeum lesz, egygyel többek arra, hogy így legyen, a mit a költő az 5 városáról énekel: Nagy-Szalonta nevezetes város.

* **Uj naptár.** Most jelent meg Csáthi Ferencz debreczeni könyv és zenemű kereskedő kiadásában az 1899 évre szóló ifj. Csáthi Károly féle zsebnaptár, A naptár, mely közkeveltségnek örvend, igen csinos kiállítású Egy-egy példányának az u. n. Lap naptárnak bolti ára 19 kr., tárcza naptárnak 20 kr., ugyancsak tárcza naptárnak díszkiadásban 30 kr.

Színház.

Heti műsor.

Szerdán, decz. 21. bérlet 67. szám «A. Kisalamszi», operette.
Csütörtökön, decz. 22. bérlet 68. szám «B. A remete csengettyűje», vigopera 3 felvonásban.
Penteken, decz. 23. bérlet 69. szám «C. Ugyanaz». Szombaton, decz. 24. Szünet.
Vasárnap, decz. 25. délután «Falurossza»; este bérletszünetben «Aranylakodalom».

Viola az alföldi haramia. Mint a czim is mutatja, Violának a szomorú történetét játszották tegnap este. A kortjellemző régi népszínmű csak kevés közönséget vonzott a színházba. Az előadás elég simán folyt le.

Komjátly mint Viola, egy shakespearei darab hőséhez illő komolysággal szavalt végig szerepét. Csáki és Karacs elég szépen énekeltek. Kiss Irén F. Halmai Margit, F. Csiga házi Etel, Tanay, Fenyeri. Székely és Székelyi kisebb nagyobb szerepeikben kifogástalanok voltak. Barthamint Vándori főszereplője a színpadon.

* **Leszkay dicsérete.** A kolozsvári Ellenzék nagy elismeréssel ír az aradi új színtársulat szervezéséről. — Azt mondja, hogy Leszkay András a legzemesebb vidéki színgazgató, letelebb kezdett szervezkedni a vidék minden jó erőjét a társulatához szerződtette virágvasárnaptól kezdve. Jövőre — mondja az ellenzék — Leszkaynak lesz a legjobb társulata, ami természetes is, mert ő fizeti legjobban a tagjait. A cikk foglalja az, hogy a kolozsvári színház intendánsa. Bölönyi József példát vehetne Leszkayról, hogyan kell az új idényre előkészülni.

Mi a magunk részéről az «Ellenzék» ezen közleményéhez csak azt a megjegyzést fűzzük hogy nem csak Bölönyi József intendáns, hanem még egyénelem színgazgató is példát vehetne Leszkayról.

KÖZGAZDASÁG.

Sertés vásár.

decz. 19.

Kőbányai sertés piac. Szerbiai nehéz páronként 320 kilogrammon feüli párja 54—55 krajczárig, közép (pár 251—35 — kilogramm súlyban) 55—56 krajczár Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 53—54 krajczárig.

Sertés létszám: 1898. évi decz. 17-én — volt készlet 37.815 darab, 1898 decz. hónap 18-án felhajtott 1602 drb, 1898 decz. hónap 18-ik napján elszállított 1547 darab 1898 decz. hó 19-ik napjára maradt készletben 37.870 darab. — A hizott sertés üzletirányzata lanya.

Budapesti gabonatözsde.

decz. 19.

készárúüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	—	80	00.00—00.00
»	77	—	81	00.00—00.00
»	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	10.— 10.05	—	10.70—10.75
»	76	10.10 10.30	80	— 00.00
»	77	10.25 10.35	81	00.00—00.00
Vestvidéki ó	78	10.40—10.45	82	10.60—10.70
»	79	10.20 10.30	—	— 00.00
»	79	10.35 10.40	80	—
Fehérmegy. ó	76	10.45—10.55	81	10.70—10.75
»	78	10.60 10.65	82	—
»	79	10.15—10.25	—	—
Bácskai ó	76	10.50—10.55	80	00.—
»	77	10.40—10.50	81	0000—00—
»	78	—	82	0000—00—
Észak magy	75	—	80	—
»	79	—	81	—
		Min. hekt.-ben		Ar kilógram
Csész elsőrendű uj		70—72	8.50	8.55
» másodrendű »		—	8.40	8.45
Árpa takarmánynak »		60—62	6.20	6.55
» égetni való —		62—64	6.80	6.80
» serfőzdei —		64—66	7.80	8.20
Zab — — — uj		39—41	5.75	5.70
Tengeri bánsági — uj		—	5.55	5.35
» más nemű »		—	12.25	12.75
Repcze bánsági		—	—	—

A műtrágyázás abc-je.

Alig egy évtizede, hogy az angol, francia és német gazdák példán okulva megkíséreltük a műtrágyák használatát és már is sok ezer wggonra megy ama rakományok száma, melyek műtrágyát hoztak a mi piacunkra, E körümeny fényesen igazolja azt, hogy a műtrágyák alkalmazásával gazdaközönségünk nemcsak a divatnak akar hódolni, hanem teljes tudatában van annak, hogy a műtrágyában egy oly anyagot becsatottak a trágyakereskedők forgalomba, mely kultúránvényein terméseredményének fokozására igen kedvező hatást képes előidézni. Hogy mióta zonalál az aly gazda is, ki a műtrágyák felől ehtézőleg nyilatkozik, annak okát nem a műtrágyák hasznavehetetlenségében, hanem abban kell keresnünk, hogy az illetők nem ismerik azon szabályokat, melyek a műtrágyák alkalmazásánál okveletlenül figyelembe veendőek. Eppen ez okból nem velünk feleleges munkát teljesíteni akkor, minőn a'abbikban a műtrágyázás abc-jét közöljük.

Ne tekintjük a műtrágyát az istállótrágyával egyenértékűnek, mert utóbbi teljes trágya, amáz pedig egyoldalú. A műtrágya tehát teljes egészében nem képes az istállótrágyát helyettesíteni, hanem csak arra való, hogy az istállótrágya hatását kiegészítse. fokozza. Óvatosan járjunk el a különböző műtrágyák keverésénél, mert egy helyen enül eszközölt keverés minden reményünket tönkre teheti. Nem szabad például a szuperfoszfátot a chilisáletrommal egyszerre elhinteni, mert a trágyagyárosok azon anyagok feltárasára, melyekből a szuperfoszfát készül, kénsavat használnak, már pedig ha a kénsav érintkezésbe jő a nitrogén tartalmú chilisáletrommal, akkor ez utóbbinak nitrogén vegyületeit felbontja s így a nitrogén nagy része kárba vész, Ugyancsak ezen okból nem szabad az istállótrágyát a komposztot s a műtrágyák közül a kénsavas ammoniakot Thomas-salakkal és mésszel keverni, mert ezekkel a méssz hajtja ki a nitrogént. Nem szabad továbbá a szuperfoszfátot Thomas-salakkal és mésszel keverni, mert ezáltal oldhatatlanná lesz a vízben oldható foszfor-sav.

Kellő gondot kell fordítani a műtrágyák alászántására, illetve alátakarására és e tekintetben szabályul aljon az, hogy azon műtrágyák, melyek nehezebben oldódnak, mindig alászántandók sekelyen, ellenben a könnyenoldódók alátakarására a fogas borona is elegendő szolgálatot tesz. Van egyébként egy olyan műtrágya is, melyet felesleges alátakarni, ilyen a chilisáletrom; megjegyzendő azonban, hogy ennel is csak esős időben tanácsos az alátakarást mellőzni. Legjobb, ha az alátakarás minden könnyen oldódó műtrágyánál

azonnal a kihintés után történik. Ily könnyen oldódó műtrágya pl. a szuperfoszfát.

A trágyanem megválasztását illetőleg csakis egy helyesen vegrehajtott kísérlet adhat kielégítő választ; annai is inkább, mert bebizonyított tény, hogy a talajjal sem chemiai, sem mechanikai elemzése nem nyújthat felvilágosítást az alkalmazandó trágyák minőségére. Nagyon helytelenül cselekszik az, ki talaját valamely vegykísérleti állomáshoz azon czélból küldi be vizsgálatra, hogy a termőképességre és az alkalmazandó trágyák minőségére nyerjen adatokat. E tekintetben csakis a praxis adhat elfogadható felvilágosítást. Ép ezért tanácsos egy olyannak, ki műtrágyákat még nem használt, nem egyszerű belemenni nagy mennyiségű műtrágya-vásárlásba, mert könnyen csalódhatnék; hanem előbb kicsinyben kell kísérletet tennie. A kísérletet legjobb egy holdas parcellákon eszközölni olyformán, hogy egy hold tábla semmi nemű műtrágyát sem kap, egy hold kap műtrágyát, egy hold pedig istállótrágyát és műtrágyát. Ilyen irányban végrehajtott kísérlet a legzemeszőkőbben tünteti fel a műtrágya hatását.

CSARNOK.

ÉNEK A TISZÁKRÓL.

Az egyházuk hátán
Kapaszkodnak ók fel
Hatalom székébe
S uralkodnak göggel.
Szóval, parttusával
Fizetnek a haznak;
Melyen, mint egy létrán,
A magasba másznak.

Utolsó fillérét
Özvegy asszony hozza.
De Tiszák zsebének
Se vége, se hossza.
Fenekén meglapul
A részvét garasa.
Hajh, rövid a karjuk,
Hogy előkutassa.

Megeszem a fejem',
Előbb szétlapi van,
Hogyha van valahol
Tisza alapítvány.
Templom — iskolának
Sok más hagyományoz . . .
De Tiszák gyűjtenek
Maguk vagyonához.

Pistike már gróf lett
Éz bankigazgató.
Kézétől kiszárad
Lápos csesdi tó.
Vasutakkal játszik
Ez óriás gyermek.
Lakásán aranytól
Csillogók a termék.

Pista, hidd el, hogyha
Nem vagy képviselő,
Közrendi homáypól
Soh'sem maszol elő.
Kezed a zseb'dben
Hiába kotorna . . .
Aranyébe nyilik
A tekintély tornya.

Látod csak: az öcséd
Pariákat futat,
De a dus bankokhoz
Nem lel soha utat.
Vagyonban fölötté
Magasan álsz ma . . .
Pista, Pista, hidd el:
A mandátum haszna!

De ő nem hiszi el,
Haztalan beszélék.
Mint az asszú nádiban,
Benne mar a lélek.
Lelke pénzés lánán
Összeszáradt fősvény . . .

Hajrá! Min apád járt,
Nyitva még az ösvény.

Öreg Tisza Kálmán,
Út őre te voltál.
Nevednek lobogjon
Mindörökké óltár.
Ott fekete szurkot
Égessen a Sátán.
Mint a lid-rcz, ültél
E nép gyomrában, hátán.

Jó tizenöt évig
Ő rajta megültél,
Se testén, se lelkén
Soh' se könyörültél.
Rablánczot testére,
Bünlánczot lelkére...
A lelkiismeret,
Hajh, hiába kére!

Lesz idő: nem ker majd.
Lesz: hogy átkot dörög!...
De addig e népet
Gyötöröd, gyötöröd.
Zsarnok — hatalomért,
Mit minden jó átkoz,
Kapkodsz az utolsó,
Gyöngé szalmaszálhoz.

Kálvinisia volnál:
Színfalak közt, hátul
Sejtséget koldulsz
Római pápátul.
Magyar ember volnál.
Kegyért, mit Bécs szóra,
Magyar ifjúságot
Szorítsz nemet szóra.

S mire szólt cseleid
Gegédre akadnak,
Jó kövér nyugdíjat
Rendeltetsz magadnak.
Szereplésed alatt
Mégfogyott természet:
Legalább tárczádat
Most kövérítheted.

S míg rókamosolylyal,
Hízalod a tárczát:
Az alkormány kertjen
Gázolva sétálsz át.
Szétzúzod a könnyben,
Verbén nőtt virágot.
Összetiporsz törvényt,
Magyar szabadságot!

És, ha minden bünök
Tiszta fehér volna,
Fényes hólepellel
Béborított róna:
Egy bünök pirossá
Teszti lelked', 'ested'.
A magyar népiszta
Lelkét megmérgeztél!

Az ördög zöldjába
Esküdött miattad.
Szuronnal ijesztéd
És borral itattad.
Talléron az elvét,
Becsületét vetted.
Vasári baromnál
Aljasabba tetted.

Öreg Tisza Kálmán,
Bírod e sok vád-t?
Nem irigylem téled
Ejjeli párnádat.
Mert hogyha van Isten
Es van megtorolás:
Párnád minden pelyhe
Csupa izzó parázs!

Sebestyén diák.

Alarczban.

Arnold után németből: **Kalocsa Róza.**
Pár nappal az Inesszel való váratlan
találkozásom előtt érkezett meg ez az unoka-
hug; így tehát még mindig volt idő neki egy

virágcsokorral «isten hozottat» mondani. Ren-
deltem is mindjárt egy akkora, mint egy
első osztályos földgömb, és névjegyem kísé-
retében elküldtem Stettendorf kisasszony cí-
mére, mert a mint címezni akartam, akkor
jutott eszembe, hogy szégyenszemre még meg
sem kérdeztem a tisztelt unokahug nevét.
Ené fogva egy névjegyre irtam va-
lamit a «felkelő napról» és a «mély tisztelet-
tel való üdvözlésről», amely szavak megle-
hetősen nyíltan sejteti engedték, hogy én a kö-
zelebbi időben testtel-lelékkel szándékozom en-
nek a feljövő napnak szolgálatába állani; így
irtam, ami ugyan meglehetősen együgyű le-
hetett, de ami én előttem szörnyű hatásosnak
látszott.

Együttal bejelentettem magamat ugyan-
arra az estére, szóval a harcot erőlyesen
megakartam kezdeni.

Az egész város el volt foglalva ezekben
a napokban a már említett alarczos bál elő-
készületeivel, mindenki adta szörnyen a ti-
lokzatást, mert a tréfa góczpontja abban rej-
lett, hogy itt ebben a városban, ahol minden-
ki ismerte egymást, olyan alarcz alá rej-
lőzni, melyben fel nem ismerhetőleg közeled-
hesenek egymáshoz és a bohóc süveg alatt
tréfával vagy komolyan, hódolat tal vagy könnyed
goccoszsággal olyan dolgokat mondhasanak el
egymásnak, melyeket más alkalommal maguk-
nak tartottak volna.

Öszinén szólva, én bizony elvesztettem
szemem elől ezt a maskarabált és legkevésbé
sem foglalkoztam még alarczos kosztümről a
magam számára, most meg már éppen eszem-
be jutott a mai találkozás után. Hanem a
miut akkor este az én kedves öreg barát-
nőmhöz mentem, volt róla gondoskodva, hogy
eszembe jusson az alarczos bál.

Stettendorf kisasszony tágas lakoszobájá-
ban meglehetősen félhomály uralkodott, a kan-
dalló aszalkára helyezett lámpa nem adott
elégg világosságot a szoba minden zugába.
Mikor beléptem, én sötétben állva megpil-
lantam a kivilágított részen a nem ismert és
az unokahug ismeretlen alakját, a mint össze-
bujva vizsgálták egész halmaz divatlapo-
kat. És e foglalkozásban annyira el volt me-
rülve a két hölgy, hogy belépésemet észre sem
vették.

Az unokahug háttal ült feém és mielőtt
én megbirtam volna felelni arra a zavart
okozó kérdésre, hogy vajjon lehet-e Német
országban két olyan leány, kinek ilyen gaz-
dag, szőke hajfonatai volnának, a ga. dag haj-
fonatok tulajdonosa megfordította fejét és
puff neked!

Az unokahug és az én imádott szőke
Inesem egy ugyanaz! A pamlagasztalon meg
ott diszelgett az általam rajonzó sorok kísé-
retében küldött hatalmas virágcsokor, amely
igy nem az igazi, vagy ahogy vesszük, nagyon
is az igazi imádothoz került!

Az én öreg barátóm szórakozottan
fogadta köszönésemet; Ines a jól ismert két
és fél centiméteres fejbőlöntást vitte véghez.
A néni be akart engem mutatni; de én meg-
előztem, mondván:

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.

COGNAC

Gróf Keglevich István utd.

kiváló jó minősége folytán legnagyobb el-
terjedtségnek örvend, a kizárólag diszokleve-
lekkel kitüntetett *** Extra, **** és V. S. O.
(fine champagne d'Hongrie) jegyű gyártma-
nyai mindenütt kaphatók.

A czégnék gyári raktára Ausztria-Magyaror-
szágban a legnagyobb és levrégibb szak-
mában.

Központi iroda: **BUDAPEST**, Rudolf rakpart 7.

Egy női divatterem

még teljesen új berendezése a benne
levő áruval vagy külön-külön szabad
kézből

jutányosan eladó.

Értekezhetni:

özv. Péntek Gizellával

Debreczen, Batthányi-utca 2. szám.

Hatóságilag engedélyezett

végkiárúsítás.

Fekete és színes Ruha-szöve-
tek, selymek, Cretonok, vele-
sek, Vásznak, Kanavász, fűg-
gönyök, Paplanok Asztal-
nemüek.

Karácsonyi és Újévi

ajándék-tárgyak

Kötények, Kendők, Esőer-
nyők, nyakkendők, inggombok,
Himzések, szallagok és bélés
árak

a beszerzési áron alul is
minden elfogadható árral eladnak.

Tisztelettel

Besenczky Kálmán,

a «Bika» szállodával szemben.

!! Meg csak e hó végeig !!

Hangok a közönség köréből.

Köszönőirat Amerikából.

[Eredetiből magyarra fordítva].

Tek. **Wilhelm Ferenes** gyógyszerész urnak
Neunkirchen. Alsó Ausztria.
New-York 18|V 98.

Jó uram!

1895. november 12-én oly fokú rheumatismust kap-
tam, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolcz hónapig
feküdtem egy helyben a nélkül, hogy megmozdulhattam
volna. Testsúlyom 175 lbs-ról 130 lbs-re ment vissza, je-
léül ama borzasztó fájdalomnak, melyeken évente átmen-
nem. Kipróbáltam mindenféle gyógymódot, amit valaki csak
valaha használt s melyet az orvosok kitaláltak, egészen a
villamos török fürdőkig, de azért annyira nem érzém ma-
gam jobban, hogy legutolsó kezelő orvosom nem akart
többé tőlem díjazást elfogadni, miután nem tudott rajtam
cseppet sem segíteni. Idők multával találkoztam egy bará-
tommal, ki figyelemtetett en-em a **Wilhelm-féle csusz és
köszvényellenes vértisztító theájára** mint ami csalha-
talan szer a rheuma ellen. Én elmondtam neki, hogy
mennyi mindent megpróbáltam már s kevésbé bígom ezen
theában is. Ugy tetszik, hogy a sors keze működött abban,
hogy én önnek írjak s hogy éreztem, hogy van még ami
engem meggyógyít. Meggyőződtem, hogy a mentő szer lé-
tezik. Nem tudom szavakban kifejezni ama rettenetes kí-
nokot, melyeket a legutolsó 3 évben átéltem. De most ez
nem háborgat többé engem s ezen pillanatban úgy érzem
magam, mint aki ujjaszületett s nem tudok a világnak na-
gyobb kincsét a **Wilhelm-féle csusz s köszvényellenes
vértisztító theánál**. Kérem önt uram, legyen szives a
Wilhelm-féle csusz s köszvény elleni theából nekem 12 csu-
s-magot küldeni. Önnek a legfőbb egészséget s hosszú életet
kivánva vagyok őszinte tisztelője **Gordon M. József** 179.
orchard st. Now-York, Egyesült-Államok. — Kapható min-
den gyógyszerertárbán. Főrakár: **Mihalovits I. gyógyszer-
észtől Debreczenben.**

Karácsonyi és Újévi ajándékok

Arany, ezüst ékszerek u. m. arany függők, karékek, gyűrűk, brillánt, gyémánt, opál stb. kövekkel, arany és ezüst óraláncok. Továbbá mindennemű, arany, ezüst, tula, nickel, acél férfi és női valamint fali, inga, ebédlő, salon. haus és ébresztő órák nagy választékban jutányos áron kaphatók

Rónai Géza

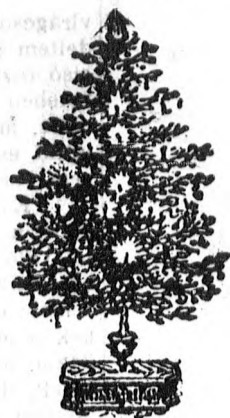
ékszer és óra üzletében (Széchenyi-u. 1. sz.)
Ő a és ékszer javítások gyorsan jutányosan jótállással.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Uj halárulás.

Mindennap friss Fogas, Harcsa, Kecsge, Ponty, Csuka és másféle dunai és tiszai hal lez kapható.

HAJNAL-nál

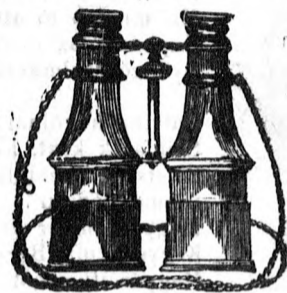
Karácsonyra iras- és szóbeli megrendelések
Debreczen, Széchenyi-utca 1. szám a. elfogadtatnak és pontosan eszközölhetnek.

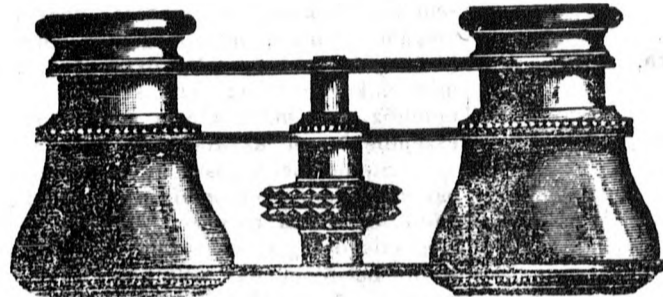
Legolcsóbb karácsonyi ajándékok
Löfkovits Arthur órás és ékszerésznél
DEBRECZEN, Főpiacz, kaphatók.

Karácsonyi és Újévi ajándékok! Szinházi látcsövek

gyöngyház, elefántcsont, bőrfoglatban.

Katonai, vadász és tábori látcsövek, legfinomabbszintű üvegekkel. — Nagyító üvegek és görcsövek.
Diszes kiállításu

Aneroid légsúlymérők

terem, ablak, fürdő és maximal hőmérők.

Szemüvegek és orrcsüptetők legfinomabb üvegekkel, ajánlja tisztelettel

FISCHER JAKAB

lászerezsz. DEBRECZENBEN, tőér.

A védjegyre tessék vigyazni!

Máriaczei gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfujság, savanyu felbűfögés, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkaki választás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörccs, szűkölés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorrhoikáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitűnőeknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára hasznalati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Carl Brady, Apotheke zum König von Ungarn Wien, I. Fleischmarkt 1.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest. Király-u/cza 12. sz.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihailovits István, Dr. Rótschnek V. Emil, Tamassy és Balázs gyógyszerészeknél. **Dioszeg**: Vaday Ignác, **Ér-Mihályfalván**: Mátray István. **Hadházon**: Farkas Ödön. **Kabán**: Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és feketenyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig felülmuhatatlan! Maager Vilmos-féle

valódi, tiszti ott

DORSCH májolaj

törvényileg védett csomagolásban

MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik es rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mellés és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben, III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerházában.

DEBRECZENBEN: Tóth Béla, Mihailovits István, dr. Rótschnek V. Emil gyógyszerészek, **Rickl József** Zelmos, **Csanak József** kereskedő uraknál.

Főraktárés főelarusítás az osztrák-magyar monarchia részére **Maager Vilmos, Bécs.**
III/3, Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg üldöztetnek.